

รูปแบบพลังความร่วมมือระหว่างคณะครุศาสตร์และโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ
เพื่อพัฒนาสมรรถนะการสอนที่เป็นเลิศสำหรับนักศึกษาครูปฐมวัย
A Collaborative Partnership Model between Faculty of Education
and La-orutis Demonstration School for Developing Excellent
Teaching Competencies of Pre-service Early Childhood Teachers

สุกุม เฉลยทรัพย์*

Sukum Chaleysub

สิรินดา เสวตสมบุญ**

Sirinda Sawetsomboon

วิณัฐ สกุลหอม***

Venus Sakulhom

สุภาภรณ์ ตั้งดำเนินสวัสดิ์****

Supaporn Tungdamnernsawad

หลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการศึกษา มหาวิทยาลัยสวนดุสิต, ประเทศไทย

Doctor of Education, Program in Educational Leadership, Suan Dusit University, Thailand

Email: supapornpolitical@gmail.com

Received: January 27, 2026

Revised: February 27, 2026

Accepted: March 21, 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงคุณภาพมีวัตถุประสงค์เพื่อ (๑) ศึกษาลักษณะและกระบวนการความร่วมมือ (๒) ศึกษาองค์ประกอบของพลังความร่วมมือและความสัมพันธ์ที่ส่งผลต่อการพัฒนาสมรรถนะการสอน และ (๓) พัฒนารูปแบบพลังความร่วมมือระหว่างคณะครุศาสตร์และโรงเรียนสาธิตละอออุทิศเพื่อพัฒนาสมรรถนะการสอนที่เป็นเลิศสำหรับนักศึกษาครูปฐมวัย ผู้ให้ข้อมูลสำคัญผู้บริหาร จำนวน ๑๕ คน และกลุ่มอาจารย์ ครู และนักศึกษา จำนวน ๒๔๖ คน เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วยแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง

* รศ.ดร.สุกุม เฉลยทรัพย์ Assoc.Prof.Dr.Sukum Chaleysub

** นางสาว สิรินดา เสวตสมบุญ Ms.Sirinda Sawetsomboon

*** ผศ.ดร.วิณัฐ สกุลหอม Asst.Prof.Dr.Venus Sakulhom

**** รศ.ดร.สุภาภรณ์ ตั้งดำเนินสวัสดิ์ Assoc.Prof.Dr.Supaporn Tungdamnernsawad

หลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการศึกษา มหาวิทยาลัยสวนดุสิต Doctor of Education, Program in Educational Leadership, Suan Dusit University

และแบบสอบถามปลายเปิด ตรวจสอบคุณภาพมีค่า IOC ระหว่าง ๐.๘๐-๑.๐๐ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาและการวิเคราะห์เชิงประเด็น

ผลการวิจัยพบว่า (๑) ลักษณะพลังความร่วมมือ ได้แก่ การบูรณาการทางวิชาการ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และระบบสนับสนุน และการสร้างวัฒนธรรมความร่วมมือและการเรียนรู้ร่วมกัน โดยมีกระบวนการดำเนินงานเป็นวงจรการเรียนรู้ร่วม Co-Teaching, Co-Research และ Co-Reflection (๒) สมรรถนะการสอนที่เป็นเลิศ คือ การให้คุณค่ากับความหลากหลายของผู้เรียน การออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนาการ การทำงานเป็นทีมและความร่วมมือทางวิชาชีพ และการพัฒนาตนเองในความเป็นครูมืออาชีพ (๓) รูปแบบพลังความร่วมมือ “ASPIRE MODEL” คือ Alliance (พลังความร่วมมือ) Supervisor (พลังโรงเรียนสาธิต) Practitioner (พลังคณะครุศาสตร์) Integration (ความร่วมมือที่แข็งแกร่ง) Refinement (การพัฒนาสมรรถนะ) และ Excellence (ความเป็นเลิศ)

คำสำคัญ: พลังความร่วมมือ; สมรรถนะการสอน; นักศึกษาครูปฐมวัย; โรงเรียนสาธิต; คณะครุศาสตร์

Abstract

This qualitative research aimed to: (1) study the characteristics and processes of collaboration; (2) study the components of collaborative synergy and their relationships affecting teaching competency development; and (3) develop a collaborative partnership model between the Faculty of Education and La-orutis Demonstration School for developing excellent teaching competencies of pre-service early childhood teachers. The key informants consisted of 15 administrators and 246 faculty members, teachers, and students. Research instruments included semi-structured interview protocols and open-ended questionnaires, validated with IOC values ranging from 0.80-1.00. Data were analyzed using content analysis and thematic analysis.

The findings revealed that: (1) the characteristics of collaborative synergy included academic integration, human resource and support system development, and collaborative culture and co-learning creation, with operational processes forming a co-learning cycle through Co-Teaching, Co-Research, and Co-Reflection mechanisms; (2) excellent teaching competencies comprised valuing learner diversity, designing and implementing developmental learning activities, teamwork and professional collaboration, and professional self-development; and (3) the “ASPIRE MODEL” collaborative partnership

model consisted of Alliance, Supervisor, Practitioner, Integration, Refinement, and Excellence.

Keywords: Collaborative Synergy; Teaching Competencies;
Pre-service Early Childhood Teachers; Demonstration School;
Faculty of Education

บทนำ

การพัฒนาครูให้มีคุณภาพเป็นรากฐานสำคัญของระบบการศึกษาที่ยั่งยืน การผลิตครูที่มีสมรรถนะเป็นเลิศไม่เพียงต้องอาศัยความรู้เชิงทฤษฎีจากมหาวิทยาลัยเท่านั้น แต่ยังต้องมีประสบการณ์ปฏิบัติจริงในสถานการณ์ห้องเรียนที่แท้จริง ความท้าทายสำคัญประการหนึ่งของสถาบันผลิตครูคือการเชื่อมโยงระหว่างทฤษฎีทางการศึกษากับการปฏิบัติจริงในห้องเรียน West^๑ กล่าวว่าโรงเรียนสาธิตเป็นกลไกสำคัญในการเชื่อมโยงระหว่างทฤษฎีทางการศึกษากับการปฏิบัติจริง ขณะที่ Bezzina and Testa^๒ ให้ความสำคัญของการสร้างหุ้นส่วนทางวิชาชีพระหว่างมหาวิทยาลัยและโรงเรียนด้วยแนวคิด Professional Development School ที่ให้อาจารย์มหาวิทยาลัย ครูพี่เลี้ยง และนักศึกษาครูทำงานร่วมกันอย่างเท่าเทียม

สำหรับการศึกษาปฐมวัย ความจำเป็นในการพัฒนาครูที่มีสมรรถนะสูงยิ่งมีความสำคัญเป็นพิเศษ เนื่องจากช่วงวัยแรกเกิดถึง ๖ ปีเป็นช่วงวัยทองของการพัฒนาสมองและการวางรากฐานการเรียนรู้ตลอดชีวิต ครูปฐมวัยจึงต้องมีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับพัฒนาการเด็ก มีทักษะการออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน คือ ด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา รวมถึงมีจิตวิญญาณความเป็นครูและคุณธรรมจริยธรรม ตามที่กำหนดไว้ในหลักเกณฑ์และวิธีการทดสอบ และประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครู^๓ และสมรรถนะครูอาเซียนของ SEAMEO INNOTECH^๔ การพัฒนาสมรรถนะเหล่านี้ไม่สามารถเกิดขึ้นได้จากการเรียนในห้องบรรยายเพียงอย่างเดียว แต่ต้องอาศัยการบูรณาการระหว่างความรู้ทางวิชาการกับประสบการณ์ปฏิบัติจริงอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

^๑ West, R. L., "Teacher-Training through a Demonstration School", *The Elementary School Journal*, Vol. 25 No. 8 (1925): 619-626.

^๒ Bezzina, C., & Testa, S., "Establishing Schools as Professional Learning Communities: Perspectives from Malta", *European Journal of Teacher Education*, Vol. 28 No. 2 (2005): 141-150.

^๓ ประกาศคณะกรรมการการครูสภา, เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการทดสอบและประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครู พ.ศ. ๒๕๖๖, *ราชกิจจานุเบกษา*, เล่ม ๑๔๐ ตอนพิเศษ ๘๒ ง (๕ เมษายน ๒๕๖๖) หน้า ๑๔-๑๙.

^๔ SEAMEO INNOTECH, *Success Competencies of Southeast Asian School Heads: A Learning Guide*, (Quezon City: SEAMEO INNOTECH, 2016), pp. 10-12.

แนวคิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ของ Kolb^๕ อธิบายวงจรการเรียนรู้ที่ประกอบด้วย ประสบการณ์ตรง การสะท้อนคิด การสร้างแนวคิด และการทดลองใช้ ซึ่งเป็นกรอบสำคัญในการพัฒนาครู ในขณะที่ทฤษฎีสังคมแห่งการเรียนรู้ของ Bandura^๖ กล่าวว่า การเรียนรู้เกิดจากการสังเกต และเลียนแบบพฤติกรรมของครูต้นแบบ การผสมผสานแนวคิดเหล่านี้เข้ากับแนวคิดสังคมสร้างสรรค์ความรู้ของ Vygotsky^๗ ที่เน้นการเรียนรู้ผ่านกระบวนการแลกเปลี่ยนทางสังคม ทำให้เกิดกลไกการทำงานแบบ Co-Teaching, Co-Research และ Co-Reflection ที่เป็นหัวใจของความร่วมมือทางวิชาชีพ

งานวิจัยในประเทศไทยและต่างประเทศแสดงให้เห็นถึงประสิทธิผลของความร่วมมือระหว่างสถาบันผลิตครูและโรงเรียน วิจิต สุรัตน์เรืองชัย และพงศ์เทพ จิระไว^๘ พบว่าการสอนร่วมระหว่างอาจารย์มหาวิทยาลัยกับครูในโรงเรียนช่วยพัฒนาทักษะการสอนอย่างมีนัยสำคัญ สายสวัสดิ วิทยาก็ค^๙ พบว่าการบูรณาการความร่วมมือตั้งแต่ขั้นตอนการวางแผน การนิเทศ และการประเมินผลช่วยให้นักศึกษาฝึกสอนมีประสบการณ์วิชาชีพครบสมบูรณ์ ส่วน Robinson^{๑๐} พบว่าห้องเรียนสาธิตในออสเตรเลียมีผลเชิงบวกต่อการเชื่อมโยงทฤษฎีกับสถานการณ์จริง การสร้างแรงบันดาลใจ และการเปลี่ยนแปลงแนวปฏิบัติในการสอน งานวิจัยเหล่านี้ยืนยันถึงความสำคัญของความร่วมมือที่เป็นระบบและต่อเนื่อง

^๕ Kolb, D. A., *Experiential Learning: Experience as the Source of Learning and Development*, (NJ: Prentice Hall, 1984), pp. 20-39.

^๖ Bandura, A., *Social Foundations of Thought and Action: A Social Cognitive Theory*, (Upper Saddle River, NJ: Prentice-Hall, 1986), pp. 19-22.

^๗ Vygotsky, L. S., *Mind in Society: The Development of Higher Psychological Processes*, (Cambridge, MA: Harvard University Press, 1978), pp. 92-94.

^๘ วิจิต สุรัตน์เรืองชัย และพงศ์เทพ จิระไว, “การวิจัยพัฒนาสมรรถนะการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในสังกัดโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๑ : ระยะที่ ๑ การสำรวจสภาพการจัดการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ”, *วารสารศึกษาศาสตร์*, ปีที่ ๒๗ ฉบับที่ ๒ (๒๕๕๙): ๔๔-๕๕.

^๙ สายสวัสดิ วิทยาก็ค, “การพัฒนาแบบการนิเทศแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๑”, *วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ*, ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๙ (๒๕๖๕): ๒๙๙-๓๑๓.

^{๑๐} Robinson, N. M., “An Evaluation of the Effectiveness of the Demonstration Classroom Professional Learning Experience”, [Doctoral dissertation, National Louis University], (Digital Commons, 2016), [Online], Available: <https://digitalcommons.nl.edu/diss/204>. [January 22, 2026]

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต^{๑๑} มีโรงเรียนสาธิตละอออุทิศเป็น Learning Factory ที่นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติจริงในชั้นเรียน โรงเรียนสาธิตละอออุทิศไม่เพียงทำหน้าที่เป็นห้องปฏิบัติการทางการศึกษาเท่านั้น แต่ยังเป็นศูนย์นวัตกรรมการศึกษาที่พัฒนาหลักสูตรและวิธีการสอนใหม่ ใช้แนวคิด Montessori และ Brain-Based Learning ที่พัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างสมบูรณ์ ความสัมพันธ์ระหว่างคณะครุศาสตร์และโรงเรียนสาธิตละอออุทิศจึงมีลักษณะเป็นระบบนิเวศการเรียนรู้ที่บูรณาการอย่างแท้จริง อย่างไรก็ตามแม้ว่าจะมีความร่วมมือระหว่างคณะครุศาสตร์และโรงเรียนสาธิตละอออุทิศอย่างต่อเนื่อง แต่ยังไม่มีการศึกษาลักษณะ กระบวนการ และองค์ประกอบของพลังความร่วมมือที่ส่งผลต่อการพัฒนาสมรรถนะการสอนของนักศึกษาครูปฐมวัย การศึกษาวิจัยนี้ช่วยให้เข้าใจกลไกการทำงานของความร่วมมือ ปัจจัยแห่งความสำเร็จ การยกระดับคุณภาพการผลิตครูปฐมวัยและสามารถเป็นต้นแบบสำหรับสถาบันการศึกษาอื่นในการพัฒนาระบบความร่วมมือที่มีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

๑. เพื่อศึกษาลักษณะและกระบวนการความร่วมมือในการพัฒนาสมรรถนะการสอน
๒. เพื่อศึกษาองค์ประกอบของพลังความร่วมมือและความสัมพันธ์ที่ส่งผลต่อการพัฒนาสมรรถนะการสอน
๓. เพื่อศึกษารูปแบบพลังความร่วมมือระหว่างคณะครุศาสตร์และโรงเรียนสาธิตละอออุทิศเพื่อพัฒนาสมรรถนะการสอนที่เป็นเลิศสำหรับนักศึกษาครูปฐมวัย

แนวคิด ทฤษฎี และกรอบแนวคิดการวิจัย

บริบทของคณะครุศาสตร์และโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ก่อตั้งจากโรงเรียนการเรือนพระนครและโรงเรียนอนุบาลละอออุทิศ ปี พ.ศ. ๒๔๘๓ ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นการศึกษาปฐมวัยไทย ทำให้มหาวิทยาลัยมีความเชี่ยวชาญด้านปฐมวัย^{๑๒} คณะเปิดสอนทั้งปริญญาตรี สาขาการศึกษาปฐมวัยและการประถมศึกษา ปริญญาโท สาขาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยและประถมศึกษา และประกาศนียบัตรวิชาชีพครู คณะครุศาสตร์มีโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ ให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติจริงในชั้นเรียนและได้รับค่าตอบแทน ใช้ระบบประกัน

^{๑๑} ศิโรจน์ ผลพันธิน, พิทักษ์ จันทร์เจริญ, และสุชุม เฉลยทรัพย์, “Sirote's Model for University Quality Integration: ต้นแบบการบูรณาการศาสตร์และศิลป์ในการบริหารสถาบันอุดมศึกษา”, วารสารบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสวนดุสิต, ปีที่ ๒๑ ฉบับที่ ๑ (๒๕๖๘): ๑-๑๕.

^{๑๒} ศิโรจน์ ผลพันธิน, พิทักษ์ จันทร์เจริญ, และสุชุม เฉลยทรัพย์, “Sirote's Model for University Quality Integration: ต้นแบบการบูรณาการศาสตร์และศิลป์ในการบริหารสถาบันอุดมศึกษา”, วารสารบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสวนดุสิต, ปีที่ ๒๑ ฉบับที่ ๑ (๒๕๖๘): ๑-๑๕.

คุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย และเชื่อมโยงกับมาตรฐานของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา

โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิตเป็นสถาบันการศึกษาปฐมวัย นอกจากให้การศึกษาเด็กปฐมวัยและประถมศึกษาแล้ว ยังเป็น Laboratory School สำหรับฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและ Educational Innovation Lab สำหรับพัฒนาหลักสูตรและวิธีการสอนใหม่ โรงเรียนจัดการเรียนการสอนแบบสองภาษา (ภาษาไทยและอังกฤษ) ใช้แนวคิด Montessori และ Brain-Based Learning โดยมี La-or Plus ยกระดับคุณภาพสู่มาตรฐานสากล ใช้กรอบ CEFR พัฒนาทักษะภาษาอังกฤษและทักษะศตวรรษที่ ๒๑ สำหรับ La-or NEXT เปลี่ยนเป็น Learning Ecosystem ที่ครบวงจร พัฒนาเด็กทั้ง ๔ ด้าน (๑) ร่างกาย การเคลื่อนไหว การใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่และกล้ามเนื้อมัดเล็ก (๒) อารมณ์ จิตใจ การแสดงออก ความมั่นใจ (๓) สังคม การอยู่ร่วมกัน การแบ่งปัน และ (๔) สติปัญญา การคิด การแก้ปัญหา และภาษา มีการนิเทศร่วมระหว่างอาจารย์และครูพี่เลี้ยง มีการวิจัยในชั้นเรียนและพัฒนาหลักสูตรร่วมกับคณะครุศาสตร์

แนวคิดโรงเรียนสาธิตและความร่วมมือ

แนวคิดโรงเรียนสาธิต West^{๑๓} กล่าวว่าโรงเรียนสาธิตเป็นกลไกเชื่อมโยงระหว่างทฤษฎีทางการศึกษากับการปฏิบัติจริงในห้องเรียน ผสมผสานกับแนวคิด School-Based Teacher Education และ Professional Development School ของ Bezzina and Testa^{๑๔} ให้โรงเรียนเป็นฐานการเรียนรู้ของนักศึกษาครู โดยมีอาจารย์มหาวิทยาลัย ครูพี่เลี้ยง และนักศึกษาครูทำงานร่วมกันแบบหุ้นส่วนทางวิชาชีพ ใช้โมเดลการบูรณาการความร่วมมือ (Integrated Partnership Model) ประกอบด้วย (๑) หลักสูตร การออกแบบผลลัพธ์การเรียนรู้ร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยและโรงเรียน (๒) การฝึกปฏิบัติแบบร่วมมือ การใช้รูปแบบ Co-Teaching, Lesson Study และ Reflective Practicum และ (๓) การวิจัยและนวัตกรรม การวิจัยในชั้นเรียนและพัฒนานวัตกรรมร่วมกัน เป็นวงจร Theory, Practice, Evidence และ Improvement ที่ต่อเนื่อง

^{๑๓} West, R. L., "Teacher-Training through a Demonstration School", *The Elementary School Journal*, Vol. 25 No. 8 (1925): 619-626.

^{๑๔} Bezzina, C., & Testa, S., "Establishing Schools as Professional Learning Communities: Perspectives from Malta", *European Journal of Teacher Education*, Vol. 28 No. 2 (2005): 141-150.

ทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อพัฒนาครูปฐมวัย

ทฤษฎีสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism Theory) ของ Bruner^{๑๕} ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้จากประสบการณ์และการปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม บูรณาการกับ ทฤษฎีสังคมแห่งการเรียนรู้ (Social Learning Theory) ของ Bandura^{๑๖} อธิบายว่าการเรียนรู้เกิดจากการสังเกตและเลียนแบบพฤติกรรมของครูต้นแบบ

ทฤษฎีการเรียนรู้จากประสบการณ์ (Experiential Learning Theory) ของ Kolb^{๑๗} เป็นกรอบสำคัญที่อธิบายวงจรการเรียนรู้ ๔ ขั้นตอน ได้แก่ ประสบการณ์ตรง การสะท้อนคิด การสร้างแนวคิด และการทดลองใช้ ซึ่งเป็นพื้นฐานของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ขณะที่ ทฤษฎีการเรียนรู้แบบสะท้อนคิด (Reflective Practice Theory) ของ Schon and DeSanctis^{๑๘} ให้ความสำคัญของการสะท้อนคิดในขณะปฏิบัติและหลังปฏิบัติเพื่อพัฒนาการสอนอย่างต่อเนื่อง

แนวคิดการเรียนรู้ร่วมมือ

แนวคิดสังคมสร้างสรรค์ความรู้ (Social Constructivism) ของ Vygotsky^{๑๙} อธิบายว่าการเรียนรู้เกิดขึ้นผ่านกระบวนการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและการเรียนรู้จากประสบการณ์ทางสังคม การวิจัยนำแนวคิดมาพัฒนาเป็นกลไกการทำงานแบบ Co-Teaching, Co-Research และ Co-Reflection ของความร่วมมือทางวิชาชีพ

ความเป็นมืออาชีพแบบร่วมมือ (Collaborative Professionalism) ของ Hargreaves and O'Connor^{๒๐} มีลักษณะสำคัญ ๔ ประการ ได้แก่ การมีส่วนร่วมเชิงลึก ความไว้วางใจและความเท่าเทียมทางวิชาชีพ การสะท้อนคิดร่วมอย่างต่อเนื่อง และการรับผิดชอบร่วมต่อผลลัพธ์ผู้เรียน สำหรับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community) มี ๓ องค์ประกอบหลัก: (๑) การมุ่งเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน (๒) การทำงานเป็นทีมอย่างต่อเนื่อง และ (๓) การสะท้อนและปรับปรุงกระบวนการสอนร่วมกัน

^{๑๕} Bruner, J., *Child's Talk*, (NY: W.W. Norton, 1983), pp. 124-125.

^{๑๖} Bandura, A., *Social Foundations of Thought and Action: A Social Cognitive Theory*, (Upper Saddle River, NJ: Prentice-Hall, 1986), pp. 19-22.

^{๑๗} Kolb, D. A., *Experiential Learning: Experience as the Source of Learning and Development*, (NJ: Prentice Hall, 1984), pp. 20-39.

^{๑๘} Schon, D. A., & DeSanctis, V., "The Reflective Practitioner: How Professionals Think in Action", *The Journal of Continuing Higher Education*, Vol. 34 No. 3 (2011): 29-30.

^{๑๙} Vygotsky, L. S., *Mind in Society: The Development of Higher Psychological Processes*, (Cambridge, MA: Harvard University Press, 1978), pp. 92-94.

^{๒๐} Hargreaves, A., & O'Connor, M. T., *Collaborative Professionalism: When Teaching Together Means Learning for All*, (Thousand Oaks, CA: Corwin Press, 2018), pp. 2-4.

สมรรถนะครูปฐมวัย

หลักเกณฑ์และวิธีการทดสอบและประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครู^{๒๑} มีดังนี้ (๑) สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้และผู้เรียนเป็นสำคัญ (๒) สมรรถนะด้านจิตวิญญาณความเป็นครูและคุณธรรมจริยธรรม (๓) สมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองและวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง จาก ASEAN Teacher Standards (ATS) ของ SEAMEO INNOTECH^{๒๒}

เน้นสมรรถนะครูปฐมวัย ๔ ด้าน ได้แก่ (๑) ความรู้ทางวิชาชีพและการปฏิบัติที่มีคุณภาพ (Professional Knowledge and Practice) (๒) ค่านิยม คุณธรรม และสังคมวัฒนธรรม (Social and Ethical Values) (๓) การสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น (Collaboration and Communication) และ (๔) การเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง (Continuous Professional Learning) สำหรับ UNESCO^{๒๓} และ OECD^{๒๔} เน้นสมรรถนะดิจิทัล (Digital Pedagogy) และสมรรถนะข้ามวัฒนธรรม (Intercultural Competence)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิชิต สุรัตน์เรืองชัย และพงศ์เทพ จิระไว^{๒๕} ศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างอาจารย์มหาวิทยาลัยกับครูในโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า Co-teaching ช่วยพัฒนาทักษะการสอนของทั้งอาจารย์และครูอย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะด้านการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน การทำงานร่วมกันทำให้หลักสูตรมีความทันสมัยและสอดคล้องกับสภาพจริงในห้องเรียนมากขึ้น นักเรียนในห้องเรียนที่มีการสอนแบบ Co-teaching มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น เนื่องจากได้รับความสนใจและการดูแล

^{๒๑} ประกาศคณะกรรมการคุรุสภา, เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการทดสอบและประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครู พ.ศ. ๒๕๖๖, ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม ๑๔๐ ตอนพิเศษ ๘๒ ง (๕ เมษายน ๒๕๖๖), หน้า ๑๔-๑๙.

^{๒๒} SEAMEO INNOTECH, *Success Competencies of Southeast Asian School Heads: A Learning Guide*, (Quezon City: SEAMEO INNOTECH, 2016), pp. 10-12.

^{๒๓} UNESCO, *New Methods to Boost Intercultural Competencies*, 2022, [Online], Available: <https://www.unesco.org/en/articles/new-methods-boost-intercultural-competencies> [January 22, 2026]

^{๒๔} OECD, *OECD Digital Education Outlook 2023 Towards an Effective Digital Education Ecosystem*, 2023, [Online], Available: https://www.oecd.org/en/publications/oecd-digital-education-outlook-2023_c74f03de-en/full-report/teacher-digital-competences-formal-approaches-to-their-development_4a05344c.html. [January 22, 2026]

^{๒๕} วิชิต สุรัตน์เรืองชัย และพงศ์เทพ จิระไว, “การวิจัยพัฒนาสมรรถนะการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในสังกัดโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๑: ระยะที่ ๑ การสำรวจสภาพการจัดการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ”, *วารสารศึกษาศาสตร์*, ปีที่ ๒๗ ฉบับที่ ๒ (๒๕๕๙): ๔๔-๕๕.

อย่างทั่วถึงจากครูผู้สอน สายสวัสดิ วิทยาภัก^{๒๖} พัฒนารูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแบบบูรณาการระหว่างคณะศึกษาศาสตร์และโรงเรียนเครือข่าย พบว่าการบูรณาการความร่วมมือตั้งแต่ขั้นตอนการวางแผน การนิเทศ และการประเมินผลช่วยให้นักศึกษาฝึกสอนมีประสบการณ์ที่ครบถ้วน โดยเฉพาะในด้านการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษและการทำงานร่วมกับผู้ปกครองและชุมชน ญัฐยานี อิศรางกูร ณ อยุธยา และพิมลพรรณ เพชรสมบัติ^{๒๗} พัฒนารูปแบบความร่วมมือเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะครูโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยของรัฐ ผลการวิจัยชี้ว่าการร่วมมืออย่างเป็นระบบผ่านการประชุมเชิงปฏิบัติการ การนิเทศแบบกัลยาณมิตร และการวิจัยในชั้นเรียนร่วมกันส่งผลให้ครูมีทักษะการสอนที่สูงขึ้น และสรายุทธ ช่างงาม และคณะ^{๒๘} ศึกษาความร่วมมือที่ประสบความสำเร็จ พบว่ามีองค์ประกอบสำคัญ ๔ ประการ คือ การมีเป้าหมายร่วมกัน ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ระบบการสื่อสารที่ต่อเนื่อง และการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ศูนย์การศึกษาปฐมวัยที่สังกัดมหาวิทยาลัยทำหน้าที่เป็นทั้งแหล่งฝึกสอนของนักศึกษาครู พื้นที่วิจัยเชิงปฏิบัติ และศูนย์บริการวิชาการแก่ชุมชน

Bezzina and Testa^{๒๙} ศึกษาความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยและโรงเรียนในเนเธอร์แลนด์ พบว่าความร่วมมือที่มีประสิทธิผลต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของเป้าหมายร่วมและความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ทุกฝ่ายต้องมองตนเองเป็นส่วนส่วนทางวิชาชีพมากกว่าความสัมพันธ์แบบผู้สอนกับผู้เรียน กรอบโครงสร้างความร่วมมือประกอบด้วย การออกแบบหลักสูตรร่วม การนิเทศและสะท้อนคิดร่วม การวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ร่วม และการบริหารจัดการร่วมระหว่างสถาบัน และ Robinson^{๓๐} ประเมินประสิทธิผลของห้องเรียนสาธิตในออสเตรเลีย พบว่าห้องเรียนสาธิตมีผลเชิงบวกใน ๓ ด้าน คือ (๑) การเพิ่มพูนความเข้าใจเชิงวิชาชีพ ครูเชื่อมโยงทฤษฎีกับสถานการณ์จริงได้ดีขึ้น (๒) การสร้างแรงบันดาลใจและเจตคติทางบวก

^{๒๖} สายสวัสดิ วิทยาภัก, “การพัฒนาแบบการนิเทศแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูภาษาไทยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๑”, *วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยวิทยาเชิงพุทธ*, ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๙ (๒๕๖๕): ๒๙๙-๓๑๓.

^{๒๗} ญัฐยานี อิศรางกูร ณ อยุธยา และพิมลพรรณ เพชรสมบัติ, “รูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก”, *วารสารครุศาสตร์วิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย*, ปีที่ ๙ ฉบับที่ ๑ (๒๕๖๗): ๖๓-๗๘.

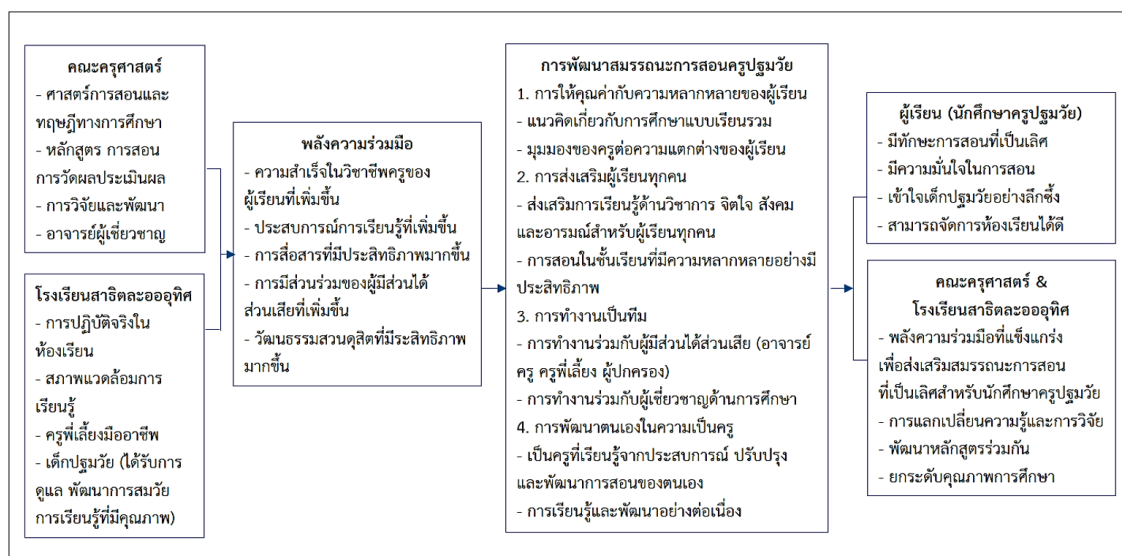
^{๒๘} สรายุทธ ช่างงาม, พิณสุตา สิริธรรังศรี และอุทัย บุญประเสริฐ, “รูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกชนเพื่อมารับผิดชอบต่อสังคม ในยุคประเทศไทย ๔.๐”, *วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยวิทยาเชิงพุทธ*, ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๗ (๒๕๖๕): ๕๑๘-๕๓๒.

^{๒๙} Bezzina, C., & Testa, S., “Establishing Schools as Professional Learning Communities: Perspectives from Malta”, *European Journal of Teacher Education*, Vol. 28 No. 2 (2005): 141-150.

^{๓๐} Robinson, N. M., “An Evaluation of the Effectiveness of the Demonstration Classroom Professional Learning Experience”, [Doctoral dissertation, National Louis University], (Digital Commons, 2016), [Online], Available: <https://digitalcommons.nlu.edu/diss/204>. [January 22, 2026]

ต่อการสอน และ (๓) การเปลี่ยนแปลงแนวปฏิบัติในการสอนผ่านการนำเทคนิคใหม่ไปประยุกต์ใช้ การสนทนาและการแลกเปลี่ยนหลังการสาธิตเป็นสิ่งสำคัญของการเรียนรู้

กรอบแนวคิดการวิจัย



รูปที่ ๑ กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ได้แก่ ผู้บริหารมหาวิทยาลัยสวนดุสิตที่มีบทบาทสำคัญ ในการกำหนดนโยบายและขับเคลื่อนระบบความร่วมมือ รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด ๑๕ คน ดังนี้ (๑) ผู้บริหารระดับมหาวิทยาลัย จำนวน ๕ คน (๒) ผู้บริหารคณะครุศาสตร์ จำนวน ๕ คน (๓) ผู้บริหารโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ จำนวน ๕ คน

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญจากแบบสอบถามปลายเปิด เป็นกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงในกระบวนการจัดการเรียนรู้และการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด ๒๔๖ คน ดังนี้ (๑) อาจารย์คณะครุศาสตร์ จำนวน ๖๐ คน (๒) ครูโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ จำนวน ๗๕ คน (๓) นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย จำนวน ๑๑๑ คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

๑) แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยอ้างอิงจาก กรอบแนวคิดการวิจัย และ วัตถุประสงค์การวิจัยทั้ง ๓ ข้อ เพื่อให้สามารถเก็บข้อมูลได้อย่างครอบคลุมและลึกซึ้ง โดยเนื้อหาของแบบ สัมภาษณ์แบ่งออกเป็น ๓ ด้านสำคัญ ดังนี้

๑) ลักษณะและกระบวนการความร่วมมือ ระหว่างคณะครุศาสตร์และโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ ทั้งในด้านการบริหารจัดการ การสื่อสาร และการดำเนินงานร่วมกัน

๒) องค์ประกอบของพลังความร่วมมือและความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบเพื่อศึกษากลไก ที่ทำให้ความร่วมมือเกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

๓) แนวทางหรือรูปแบบพลังความร่วมมือที่เหมาะสม ในการพัฒนาสมรรถนะการสอนที่เป็นเลิศ ของนักศึกษาครูปฐมวัย ทั้งในด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะทางวิชาชีพ

๒) แบบสอบถามปลายเปิด ใช้สำหรับเก็บข้อมูลจากกลุ่มอาจารย์ ครู และนักศึกษาหลักสูตร ศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดการเรียนรู้และการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครู โดยผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถามให้ผู้ตอบเขียนตอบด้วยตนเองผ่านระบบ Google Form เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ให้ข้อมูลได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ โดยมีการติดตามผลการส่งข้อมูลกลับ และตรวจสอบความถูกต้องของการตอบคำถามทุกข้อครบถ้วน ข้อมูลแบบสอบถามปลายเปิดมีดังนี้

๑) ลักษณะและกระบวนการความร่วมมือ ระหว่างคณะครุศาสตร์และโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ ด้านการบริหารจัดการ การสื่อสาร และการดำเนินงานร่วมกัน

๒) องค์ประกอบของพลังความร่วมมือและความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบเพื่อศึกษากลไกที่ ทำให้ความร่วมมือเกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ

๓) แนวทางและรูปแบบพลังความร่วมมือที่เหมาะสม ในการพัฒนาสมรรถนะการสอนที่เป็นเลิศ ของนักศึกษาครูปฐมวัย ด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะทางวิชาชีพ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างและแบบสอบถามปลายเปิด ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือเพื่อให้มั่นใจในความถูกต้อง ความเที่ยงตรง และความเชื่อมั่นของ ข้อมูลที่จะนำมาวิเคราะห์ โดยมีขั้นตอนดังนี้

๑) การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือเสนอต่อผู้ทรง คุณวุฒิจำนวน ๕ ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม และความสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์การวิจัย โดยจัดทำแบบประเมินความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัย (Item Objective Congruence: IOC) คะแนน +๑ หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ คะแนน ๐ หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ คะแนน -๑ หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถาม

ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ คำนวนค่า IOC โดยใช้เกณฑ์การตัดสินว่า ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ ๐.๖๐ ขึ้นไป มีความสอดคล้องและสามารถนำไปใช้ได้ ส่วนข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า ๐.๖๐ ถูกปรับปรุงแก้ไข ผลการตรวจสอบพบว่าข้อคำถามทุกข้อมีค่า IOC อยู่ระหว่าง ๐.๘๐-๑.๐๐ ผู้วิจัยได้ปรับปรุงเครื่องมือในด้านภาษาที่ชัดเจนและเข้าใจง่าย และจัดเรียงลำดับคำถามให้เป็นไปตามเหตุผลของเนื้อหา

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และแนวทางการวิเคราะห์เชิงประเด็น (Thematic Analysis) ตามวิธีวิเคราะห์ข้อมูลของ Braun and Clarke^{๓๑} ดำเนินการ ๖ ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ ๑ การทำความเข้าใจกับข้อมูล จัดระบบคำตอบ จัดบันทึกประเด็นสำคัญ ขั้นตอน ที่ ๒ แยกข้อมูลออกเป็นหน่วยความหมายที่มีความสำคัญต่อการตอบวัตถุประสงค์การวิจัย ขั้นตอน ที่ ๓ การค้นหาประเด็น ความสัมพันธ์ระหว่างประเด็นย่อยและประเด็นหลัก เพื่อให้เห็นภาพรวมของข้อมูล ขั้นตอน ที่ ๔ การทบทวนประเด็น เชื่อมโยงแนวคิดทฤษฎี ความสอดคล้องของประเด็นที่พบกับกรอบแนวคิด ขั้นตอน ที่ ๕ การนิยามและการตั้งชื่อประเด็น วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างประเด็น อธิบายความสัมพันธ์ประเด็นต่าง ๆ และขั้นตอนที่ ๖ สร้างแผนผังแสดงความสัมพันธ์ระหว่างประเด็นหลัก ประเด็นย่อย และกรอบแนวคิดการวิจัย เพื่อแสดงภาพของรูปแบบ

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ ๑ ลักษณะและกระบวนการความร่วมมือในการพัฒนาสมรรถนะการสอน มีดังนี้

๑. การบูรณาการทางวิชาการ การเชื่อมโยงองค์ความรู้จากมหาวิทยาลัยสู่การปฏิบัติจริง ในโรงเรียน ผ่านกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพครูแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย ๓ องค์ประกอบย่อย คือ การพัฒนาหลักสูตรร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างอาจารย์มหาวิทยาลัยและครูโรงเรียนสาธิตเพื่อออกแบบรายวิชาและกิจกรรมฝึกสอนที่ตอบโจทย์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย การจัดการเรียนรู้และการสอนร่วม โดยอาจารย์คณะครุศาสตร์และครูโรงเรียนสาธิตกล่าวว่า “อาจารย์และครูต้องร่วมกันวางแผนการสอน สังเกตการสอน และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหลังการสอน และการวิจัยและนวัตกรรมร่วมกัน ร่วมกันผลิตองค์ความรู้ใหม่ผ่านการวิจัยในชั้นเรียนและการพัฒนานวัตกรรม การสอน”

๒. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และระบบสนับสนุน มุ่งสร้างความเข้มแข็งของบุคลากรและระบบบริหารจัดการที่เอื้อต่อความร่วมมือในระยะยาว ประกอบด้วย ๓ ด้านย่อย คือ โดยอาจารย์คณะครุศาสตร์และครูโรงเรียนสาธิตกล่าวว่า “ต้องมีการนิเทศและการพัฒนาวิชาชีพครูร่วมกัน โดยมีระบบนิเทศที่ผสมผสานระหว่างอาจารย์นิเทศและครูพี่เลี้ยง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาการสอนของนักศึกษา

^{๓๑} Braun, V., & Clarke, V., “Using Thematic Analysis in Psychology”, *Qualitative Research in Psychology*, Vol. 3 No. 2 (2006): 77-101.

ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้แบบ Co-Learning” การเสริมสร้างสมรรถนะของบุคลากรผ่านการจัดอบรม พัฒนาครูและอาจารย์ เช่น การใช้เทคโนโลยีการศึกษา การวิจัยในชั้นเรียน ภาษาอังกฤษ และการบริหารจัดการ ผ่านการวางระบบบริหารร่วมกันระหว่างคณะและโรงเรียน การกำหนดบทบาทหน้าที่ และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการ

๓. การสร้างวัฒนธรรมความร่วมมือและการเรียนรู้ร่วมกัน มุ่งเน้นการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การแลกเปลี่ยน และการเติบโตทางวิชาชีพ ประกอบด้วย ๓ ด้านย่อย คือ การสื่อสารและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การสื่อสารระหว่างอาจารย์ ครู นักศึกษา และผู้ปกครองอย่างเปิดเผย โดยอาจารย์คณะครุศาสตร์และครูโรงเรียนสาธิตกล่าวว่า “การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการทบทวนร่วมเป็นกระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพระหว่างคณะและโรงเรียนและการรักษาวัฒนธรรมสวนดุสิตและจิตวิญญาณความเป็นครู โดยการปลูกฝังคุณค่าร่วมของความเมตตา การเอื้ออาทร และการเป็นแบบอย่างของครูมืออาชีพ”

กระบวนการดำเนินงานความร่วมมือมีลักษณะเป็นวงจรการเรียนรู้ร่วม โดยทำงานผ่านกลไก Co-Teaching, Co-Research และ Co-Reflection ทำให้เกิดการเชื่อมโยงระหว่างทฤษฎีกับสถานการณ์จริง ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นไม่เพียงแต่ยกระดับคุณภาพของนักศึกษาครูเท่านั้น แต่ยังสร้างคุณค่าใหม่ให้กับทั้งสองหน่วยงาน นำไปสู่การเป็นต้นแบบของระบบความร่วมมือทางการศึกษาแบบบูรณาการที่ยั่งยืน และทรงพลัง

วัตถุประสงค์ที่ ๒ องค์ประกอบของพลังความร่วมมือและความสัมพันธ์ที่ส่งผลต่อการพัฒนาสมรรถนะการสอนมี ๔ องค์ประกอบหลัก ดังนี้

๑. การให้คุณค่ากับความหลากหลายของผู้เรียน นักศึกษาครูสามารถเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล ปรับกิจกรรมให้เหมาะสมกับพัฒนาการ และเปิดโอกาสให้เด็กทุกคนมีส่วนร่วม จัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างของเด็กและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

๒. นักศึกษาครูมีความสามารถในการออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยอย่างสมดุลครบทั้ง ๔ ด้าน คือ ด้านร่างกาย (การเคลื่อนไหว กล้ามเนื้อมัดใหญ่-เล็ก) ด้านอารมณ์-จิตใจ (การแสดงออกทางอารมณ์ ความมั่นใจ) ด้านสังคม (การอยู่ร่วมกัน การแบ่งปัน) และด้านสติปัญญา (การคิด การแก้ปัญหา ภาษา) โดยใช้กิจกรรมบูรณาการ เช่น การเล่น โครงการ หรือ STEM ((Science (วิทยาศาสตร์) Technology (เทคโนโลยี) Engineering (วิศวกรรม) และ Mathematics (คณิตศาสตร์))

๓. การทำงานเป็นทีมและร่วมมือทางวิชาชีพ นักศึกษาครูสามารถทำงานร่วมกับครูพี่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศ เรียนรู้จากการทำงานเป็นทีมในระบบนิเทศร่วม สื่อสารกับผู้ปกครอง และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในทีมอย่างสร้างสรรค์

๔. การพัฒนาตนเองในความเป็นครูมืออาชีพ นักศึกษาครูแสดงความรับผิดชอบสูง มีการคิดวิเคราะห์และประเมินตนเอง มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต ยึดมั่นในจิตวิญญาณและจรรยาบรรณครู และปรับปรุงตนเองจากประสบการณ์จริงอย่างต่อเนื่อง

การวิเคราะห์เชิงลึกพบว่า องค์ประกอบสมรรถนะดังกล่าวเกิดขึ้นจากความสัมพันธ์เชิงบูรณาการระหว่างองค์ประกอบพลังความร่วมมือทั้ง ๓ ประเด็นหลัก ดังนี้

๑) ความสัมพันธ์ระหว่างการบูรณาการทางวิชาการกับสมรรถนะการสอน พบว่า การพัฒนาหลักสูตรร่วมกัน การจัดการเรียนรู้และการสอนร่วม และการวิจัยร่วมกัน ส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาทักษะการสอน ความมั่นใจ และการเข้าใจเด็กปฐมวัยอย่างลึกซึ้ง การที่นักศึกษาได้เรียนรู้ศาสตร์การสอนและทฤษฎีทางการศึกษาจากอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญ พร้อมทั้งได้ปฏิบัติจริงในห้องเรียนภายใต้การดูแลของครูพี่เลี้ยงมืออาชีพ ทำให้เกิดการเชื่อมโยงระหว่างทฤษฎีกับการปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ

๒) ความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์กับสมรรถนะการทำงานเป็นทีม ระบบนิเทศร่วมและการพัฒนาวิชาชีพครูที่ต่อเนื่อง ส่งเสริมให้นักศึกษาครูมีความสามารถในการทำงานเป็นทีมและความร่วมมือทางวิชาชีพ การที่นักศึกษาได้รับการนิเทศจากทั้งอาจารย์และครูพี่เลี้ยงอย่างใกล้ชิด ทำให้เกิดการเรียนรู้แบบ Co-Learning และการสะท้อนคิดร่วมกัน ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น

๓) ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์กรกับการพัฒนาตนเอง วัฒนธรรมสวนดุสิตที่เน้นความเมตตา ความเอื้ออาทร และจิตวิญญาณความเป็นครู ส่งผลต่อการพัฒนาจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อในวิชาชีพครู การที่นักศึกษาได้รับการหล่อหลอมผ่านบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ร่วมกัน การสื่อสารที่เปิดกว้าง และการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ทำให้เกิดแรงบันดาลใจและความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

ปัจจัยสำคัญที่ทำให้ความร่วมมือประสบความสำเร็จ ประกอบด้วย ความเข้าใจและการยอมรับซึ่งกันและกันระหว่างบุคลากร การมีเป้าหมายร่วมกันที่ชัดเจน การสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูง ระบบนิเทศและพี่เลี้ยงที่มีคุณภาพ และบรรยากาศแห่งความไว้วางใจและการสื่อสารเชิงกลายมิตร ปัจจัยเหล่านี้ทำงานเสริมซึ่งกันและกัน สร้างพลังความร่วมมือที่แข็งแกร่งและยั่งยืน

วัตถุประสงค์ที่ ๓ รูปแบบพลังความร่วมมือ

ผู้วิจัยได้พัฒนารูปแบบ “ASPIRE MODEL” เป็นรูปแบบพลังความร่วมมือระหว่างคณะครุศาสตร์และโรงเรียนสาธิตละอออุทิศเพื่อพัฒนาสมรรถนะการสอนที่เป็นเลิศสำหรับนักศึกษาครูปฐมวัย ตามรูปที่ ๒



รูปที่ ๒ รูปแบบพลังความร่วมมือระหว่างคณะครุศาสตร์และโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ (ผู้วิจัย, ๒๕๖๘)
เพื่อพัฒนาสมรรถนะการสอนที่เป็นเลิศสำหรับนักศึกษาครูปฐมวัย

“ASPIRE MODEL” มีรายละเอียดดังนี้

A = Alliance (พลังความร่วมมือ ครู-ละออ) มี ๔ องค์ประกอบ คือ ความสำเร็จในวิชาชีพครูของผู้เรียนที่เพิ่มขึ้น ประสบการณ์การเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้น การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เพิ่มขึ้น และ วัฒนธรรมสวนดุสิตที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

S = Supervisor (พลังละออ) มี ๔ องค์ประกอบ คือ การปฏิบัติจริงในห้องเรียน สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ครูพี่เลี้ยงมืออาชีพ และเด็กปฐมวัยที่ได้รับการดูแลและพัฒนาการสมวัย

P = Practitioner (พลังครู) มี ๔ องค์ประกอบ คือ ศาสตร์การสอนและทฤษฎีทางการศึกษา หลักสูตร การสอน และการวัดผลประเมินผล การวิจัยและพัฒนา และอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญ

I = Integration (ครู-ละออ พลังความร่วมมือที่แข็งแกร่ง) มี ๔ องค์ประกอบ คือ พลังความร่วมมือที่แข็งแกร่งเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการสอนที่เป็นเลิศ การแลกเปลี่ยนความรู้และการวิจัยเพื่อพัฒนาวิชาชีพครู การพัฒนาหลักสูตรร่วมกัน และการยกระดับคุณภาพการศึกษา

R = Refinement (การพัฒนาสมรรถนะการสอนครูปฐมวัย) มี ๔ องค์ประกอบ คือ การให้คุณค่ากับความหลากหลายของผู้เรียน การส่งเสริมการเรียนรู้ด้านวิชาการ จิตใจ สังคม และอารมณ์สำหรับผู้เรียนทุกคน การทำงานเป็นทีม และการพัฒนาตนเองในความเป็นครู

E = Excellence (นักศึกษาครูปฐมวัยที่เป็นเลิศ) มี ๔ องค์ประกอบ คือ ทักษะการสอนที่เป็นเลิศ ความมั่นใจในการสอน การเข้าใจเด็กปฐมวัยอย่างลึกซึ้ง และการจัดการห้องเรียนที่ดี

อภิปรายผล

การอภิปรายผลลักษณะและกระบวนการความร่วมมือในการพัฒนาสมรรถนะการสอน ผลการวิจัยพบว่าพลังความร่วมมือระหว่างคณะครุศาสตร์และโรงเรียนสาธิตละอออุทิศมีลักษณะ ๓ ด้านสำคัญ คือ การบูรณาการทางวิชาการ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และระบบสนับสนุน และการสร้างวัฒนธรรมความร่วมมือและการเรียนรู้ร่วมกัน สอดคล้องกับแนวคิดโมเดลความร่วมมือแบบบูรณาการที่เน้นความร่วมมือในระดับหลักสูตร การฝึกปฏิบัติ การวิจัยและนวัตกรรม ของ Bezzina and Testa^{๓๒} ที่พบว่าความร่วมมือที่มีประสิทธิผลต้องครอบคลุมการออกแบบหลักสูตรร่วม การนิเทศและสะท้อนคิดร่วม การวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ร่วม และการบริหารจัดการร่วมระหว่างสถาบัน

การบูรณาการทางวิชาการที่ประกอบด้วยการพัฒนาหลักสูตรร่วมกัน การจัดการเรียนรู้และการสอนร่วม และการวิจัยและนวัตกรรมร่วมกัน ตอบสนองทฤษฎีสร้างความรู้ด้วยตนเองของ Bruner^{๓๓} ที่เน้นให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้จากประสบการณ์และการปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม การที่นักศึกษาครูได้เรียนรู้ทฤษฎีจากอาจารย์มหาวิทยาลัยและนำไปปฏิบัติจริงในห้องเรียนภายใต้การดูแลของครูพี่เลี้ยง ทำให้เกิดการเชื่อมโยงระหว่างความรู้เชิงทฤษฎีกับการปฏิบัติ สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้จากประสบการณ์ของ Kolb^{๓๔} ที่อธิบายวงจรการเรียนรู้ ๔ ขั้นตอน คือ ประสบการณ์ตรง การสะท้อนคิด การสร้างแนวคิด และการทดลองใช้

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และระบบสนับสนุนผ่านระบบนิเทศร่วม การเสริมสร้างสมรรถนะของบุคลากร และการบริหารจัดการเชิงระบบ สอดคล้องกับการศึกษาของสายสวัสดิ วิทยาภัก^{๓๕} ที่พบว่า ระบบนิเทศที่ผสมผสานระหว่างอาจารย์นิเทศและครูพี่เลี้ยงเป็นการประยุกต์ใช้ทฤษฎีสังคมแห่งการเรียนรู้ของ Bandura^{๓๖} ที่อธิบายว่าการเรียนรู้เกิดจากการสังเกตและเลียนแบบพฤติกรรมของครูต้นแบบ ทำให้นักศึกษาครูได้เรียนรู้จากแบบอย่างที่ดีทั้งด้านการสอนและจรรยาบรรณวิชาชีพ

^{๓๒} Bezzina, C., & Testa, S., "Establishing Schools as Professional Learning Communities: Perspectives from Malta", *European Journal of Teacher Education*, Vol. 28 No. 2 (2005): 141-150.

^{๓๓} Bruner, J., *Child's Talk*, (NY: W.W. Norton, 1983), pp. 124-125.

^{๓๔} Kolb, D. A., *Experiential Learning: Experience as the Source of Learning and Development*, (NJ: Prentice Hall, 1984), pp. 20-39.

^{๓๕} สายสวัสดิ วิทยาภัก, "การพัฒนาแบบการนิเทศแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูภาษาไทยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1", *วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยวิทยาเชิงพุทธ*, ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๙ (๒๕๖๕): ๒๙๙-๓๑๓.

^{๓๖} Bandura, A., *Social Foundations of Thought and Action: A Social Cognitive Theory*, (Upper Saddle River, NJ: Prentice-Hall, 1986), pp. 19-22.

การสร้างวัฒนธรรมความร่วมมือและการเรียนรู้ร่วมกัน การสื่อสารอย่างเปิดเผยและต่อเนื่อง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการทบทวนร่วม และการรักษาวัฒนธรรมสวนดุสิตและจิตวิญญาณความเป็นครู แสดงถึงการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพตามแนวคิดของ Vygotsky^{๓๗} ที่เน้นการมุ่งเน้นผลลัพธ์ การเรียนรู้ของผู้เรียน การทำงานเป็นทีมอย่างต่อเนื่อง และปรับปรุงกระบวนการสอนร่วมกัน มีความไว้วางใจและความเท่าเทียมทางวิชาชีพ และการรับผิดชอบร่วมต่อผลลัพธ์ผู้เรียน

กระบวนการดำเนินงานความร่วมมือที่มีลักษณะเป็นวงจรการเรียนรู้ผ่านกลไกการสอนร่วม การวิจัยร่วม และการสะท้อนคิดร่วม เป็นนวัตกรรมสำคัญที่สอดคล้องกับการศึกษาของวิชิต สุรัตน์เรืองชัย และพงศ์เทพ จิระไว^{๓๘} ที่พบว่าการสอนร่วมช่วยพัฒนาทักษะการสอนของทั้งอาจารย์และครูอย่างมีนัยสำคัญ และทำให้หลักสูตรทันสมัยและสอดคล้องกับสภาพจริงในห้องเรียนมากขึ้น สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้แบบสะท้อนคิดของ Schon and DeSanctis^{๓๙} การสะท้อนคิดในขณะปฏิบัติและหลังปฏิบัติ เพื่อพัฒนาการสอนอย่างต่อเนื่อง

การอภิปรายผลองค์ประกอบของพลังความร่วมมือและความสัมพันธ์ที่ส่งผลต่อการพัฒนาสมรรถนะการสอน ผลการวิจัยพบว่าสมรรถนะการสอนที่เป็นเลิศของนักศึกษาครูปฐมวัยมี ๔ องค์ประกอบหลัก คือ การให้คุณค่ากับความหลากหลายของผู้เรียน การออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนาการอย่างสมดุล การทำงานเป็นทีมและความร่วมมือทางวิชาชีพ และการพัฒนาตนเองในความเป็นครูมืออาชีพ สอดคล้องกับกรอบหลักเกณฑ์และวิธีการทดสอบและประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครู^{๔๐} สมรรถนะครูเป็น ๓ หมวด คือ สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้และผู้เรียนเป็นสำคัญ สมรรถนะด้านจิตวิญญาณความเป็นครูและคุณธรรมจริยธรรม และสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองและวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับสมรรถนะครูอาเซียนของ SEAMEO INNOTECH^{๔๑} สมรรถนะครูปฐมวัย ๔ ด้าน คือ ความรู้ทางวิชาชีพและการปฏิบัติที่มีคุณภาพ ค่านิยม คุณธรรม และสังคมวัฒนธรรม การสื่อสารและ

^{๓๗} Vygotsky, L. S., *Mind in Society: The Development of Higher Psychological Processes*, (Cambridge, MA: Harvard University Press, 1978), pp. 92-94.

^{๓๘} วิชิต สุรัตน์เรืองชัย และพงศ์เทพ จิระไว, “การวิจัยพัฒนาสมรรถนะการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในสังกัดโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๑: ระยะที่ ๑ การสำรวจสภาพการจัดการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ”, *วารสารศึกษาศาสตร์*, ปีที่ ๒๗ ฉบับที่ ๒ (๒๕๕๙): ๔๔-๕๕.

^{๓๙} Schon, D. A., & DeSanctis, V., “The Reflective Practitioner: How Professionals Think in Action”, *The Journal of Continuing Higher Education*, Vol. 34 No. 3 (2011): pp. 29-30.

^{๔๐} ประกาศคณะกรรมการคุรุสภา, เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการทดสอบและประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครู พ.ศ. ๒๕๖๖, *ราชกิจจานุเบกษา*, เล่ม ๑๔๐ ตอนพิเศษ ๘๒ ง (๕ เมษายน ๒๕๖๖), หน้า ๑๔-๑๙.

^{๔๑} SEAMEO INNOTECH, *Success Competencies of Southeast Asian School Heads: A Learning Guide*, (Quezon City: SEAMEO INNOTECH, 2016), pp. 10-12.

การทำงานร่วมกับผู้อื่น และการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง แสดงให้เห็นว่าสมรรถนะที่เกิดขึ้นจากความร่วมมือระหว่างคณะครุศาสตร์และโรงเรียนสาธิตละอออุทิศเป็นไปตามมาตรฐานทั้งระดับชาติและระดับอาเซียน

การที่นักศึกษาครูสามารถออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยอย่างสมดุลครบทั้ง ๔ ด้าน คือ ร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา แสดงให้เห็นถึงความเข้าใจอย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับการพัฒนาองค์รวมของเด็ก สอดคล้องกับแนวคิดระบบนิเวศการเรียนรู้ที่ครบวงจร การใช้กิจกรรมบูรณาการ เช่น การเล่น โครงการ หรือ STEM เป็นการประยุกต์ใช้แนวคิดสังคัมสร้างสรรค์ความรู้ของ Vygotsky^{๔๒} ที่เน้นการเรียนรู้เกิดขึ้นผ่านกระบวนการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและการเรียนรู้จากประสบการณ์ทางสังคม

ความสัมพันธ์เชิงบูรณาการระหว่างองค์ประกอบพลังความร่วมมือและสมรรถนะการสอนเป็นข้อค้นพบสำคัญ การบูรณาการทางวิชาการส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาทักษะการสอน ความมั่นใจ และการเข้าใจเด็กปฐมวัยอย่างดี แสดงถึงประสิทธิผลของการเชื่อมโยงระหว่างทฤษฎีกับการปฏิบัติ สอดคล้องกับแนวคิดโรงเรียนสาธิตของ West^{๔๓} ที่กล่าวว่าโรงเรียนสาธิตเป็นกลไกเชื่อมโยงระหว่างทฤษฎีทางการศึกษากับการปฏิบัติจริงในห้องเรียน และสุภาภรณ์ ตั้งดำเนินสวัสดิ์^{๔๔} ที่พบว่าการพัฒนาศักยภาพอาจารย์และนักศึกษาคือการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ การบูรณาการการวิจัยกับการเรียนการสอน และเป็นผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรมงานวิจัย

ระบบนิเทศร่วมและการพัฒนาวิชาชีพครูส่งเสริมความสามารถในการทำงานเป็นทีมและความร่วมมือทางวิชาชีพ แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการเรียนรู้ร่วมกันและการสะท้อนคิดร่วมกัน สอดคล้องกับการศึกษาของณัฐยานี อิศรางกูร ณ อยุธยา และพิมลพรรณ เพชรสมบัติ^{๔๕} ที่พบว่าการร่วมมืออย่างเป็นระบบผ่านการประชุมเชิงปฏิบัติการ การนิเทศแบบกัลยาณมิตร และการวิจัยในชั้นเรียนร่วมกันส่งผลให้ครูมีทักษะการสอนสูงขึ้น

^{๔๒} Vygotsky, L. S., *Mind in Society: The Development of Higher Psychological Processes*, (Cambridge, MA: Harvard University Press, 1978), pp. 92-94.

^{๔๓} West, R. L., "Teacher-Training through a Demonstration School", *The Elementary School Journal*, Vol. 25 No. 8 (1925): 619-626.

^{๔๔} สุภาภรณ์ ตั้งดำเนินสวัสดิ์, "แนวทางการลดและการแก้ปัญหาความเครียดในการปฏิบัติงานของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา", *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิการ*, ปีที่ ๑๒ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม - สิงหาคม ๒๕๖๘): ๙๐-๑๑๓.

^{๔๕} ณัฐยานี อิศรางกูร ณ อยุธยา และพิมลพรรณ เพชรสมบัติ, "รูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก", *วารสารครุศาสตร์วชิการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิการ*, ปีที่ ๙ ฉบับที่ ๑ (๒๕๖๓): ๖๓-๗๘.

การอภิปรายผลรูปแบบพลังความร่วมมือ “ASPIRE MODEL” แสดงถึงเป้าหมายของความร่วมมือ ประกอบด้วย พลังความร่วมมือ พลังโรงเรียนสาธิต พลังคณะครุศาสตร์ ความร่วมมือที่แข็งแกร่ง การพัฒนาสมรรถนะ และความเป็นเลิศ รูปแบบนี้มีความโดดเด่นในการบูรณาการองค์ประกอบต่าง ๆ อย่างเป็นระบบและมีความต่อเนื่องตั้งแต่ต้นทางจนถึงปลายทาง องค์ประกอบพลังความร่วมมือที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและวัฒนธรรมองค์กร สอดคล้องกับการศึกษาของ Robinson^{๔๖} ที่พบว่าห้องเรียนสาธิตมีผลเชิงบวกในการเพิ่มพูนความเข้าใจเชิงวิชาชีพ การสร้างแรงบันดาลใจ และการสอน องค์ประกอบความร่วมมือที่แข็งแกร่งเน้นพลังความร่วมมือการแลกเปลี่ยนความรู้และการวิจัย การพัฒนาหลักสูตรร่วมกัน และการยกระดับคุณภาพการศึกษา แสดงให้เห็นความชัดเจนของเป้าหมายและผลลัพธ์ที่ต้องการ คือทักษะการสอนที่เป็นเลิศ ความมั่นใจในการสอน การเข้าใจเด็กปฐมวัยอย่างลึกซึ้ง และการจัดการห้องเรียนที่ดี

ข้อเสนอแนะ

๑. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

๑.๑ การนำ “ASPIRE MODEL” ไปประยุกต์ใช้ในสถาบันผลิตครู ควรปรับใช้รูปแบบโดยเริ่มจากการสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างผู้บริหาร อาจารย์ และครู กำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน และพัฒนาระบบนิเทศที่เน้นการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างอาจารย์ ครูพี่เลี้ยง และนักศึกษา

๑.๒ การพัฒนาระบบติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ควรจัดทำระบบ e-Portfolio และ Rubrics การประเมินสำหรับติดตามพัฒนาการของนักศึกษาครู และการข้อมูลป้อนกลับเพื่อการปรับปรุงและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

๑.๓ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถาบัน ควรขยายผลการดำเนินงานไปสู่โรงเรียนเครือข่าย จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสถาบันผลิตครู และพัฒนาฐานข้อมูลองค์ความรู้เพื่อการเผยแพร่และการพัฒนาวิชาชีพครูให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

๒. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

๒.๑ การศึกษาผลการพัฒนาสมรรถนะของนักศึกษาครูหลังสำเร็จการศึกษาและเข้าสู่วิชาชีพ เพื่อประเมินประสิทธิผลที่แท้จริงของรูปแบบความร่วมมือต่อคุณภาพครู

๒.๒ การศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบความร่วมมือในคณะครุศาสตร์ของสถาบันอุดมศึกษาอื่น เพื่อหาจุดเด่นและแนวทางการพัฒนาที่เหมาะสมกับบริบทที่แตกต่างกัน

^{๔๖} Robinson, N. M., “An Evaluation of the Effectiveness of the Demonstration Classroom Professional Learning Experience”, [Doctoral dissertation, National Louis University], (Digital Commons, 2016), [Online], Available: <https://digitalcommons.nl.edu/diss/204>. [January 22, 2026]

๒.๓ การวิจัยเชิงทดลองโดยการพัฒนาและทดลองใช้นวัตกรรมเฉพาะในแต่ละองค์ประกอบของ “ASPIRE MODEL” เช่น รูปแบบการนิเทศร่วม หรือกิจกรรม Co-Teaching ที่มีประสิทธิภาพสูง

บรรณานุกรม

ณัฐยานันท์ อิศรางกูร ณ อยุธยา และพิมลพรรณ เพชรสมบัติ. รูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครนายก. **วารสารครุศาสตร์วิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิราวุธ**. ปีที่ ๙ ฉบับที่ ๑ (๒๕๖๗): ๖๓-๗๘.

ประกาศคณะกรรมการการครูสภา. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการทดสอบและประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครู พ.ศ. ๒๕๖๖. **ราชกิจจานุเบกษา**, เล่ม ๑๔๐ ตอนพิเศษ ๘๒ ง (๕ เมษายน ๒๕๖๖), หน้า ๑๔-๑๕.

วิชิต สุรัตน์เรืองชัย และพงศ์เทพ จิระไว. การวิจัยพัฒนาสมรรถนะการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู ในสังกัดโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๑: ระยะที่ ๑ การสำรวจสภาพ การจัดการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. **วารสารศึกษาศาสตร์**. ปีที่ ๒๗ ฉบับที่ ๒ (๒๕๕๕): ๔๔-๕๕.

ศิริโรจน์ ผลพันธิน, พัทธ์ชัย จันทรเจริญ, และสุชุม เฉลยทรัพย์. Sirote's Model for University Quality Integration: ต้นแบบการบูรณาการศาสตร์และศิลป์ในการบริหารสถาบันอุดมศึกษา. **วารสาร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสวนดุสิต**. ปีที่ ๒๑ ฉบับที่ ๑ (๒๕๖๘): ๑-๑๕.

สรายุทธ ช่างงาม, พินสุดา สิริธรรังศรี และอุทัย บุญประเสริฐ. รูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกชนเพื่อ ความรับผิดชอบต่อสังคม ในยุคประเทศไทย ๔.๐. **วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ**. ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๗ (๒๕๖๕): ๕๑๘-๕๓๒.

สายสวัสดิ์ วิทยากัด. การพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ของครูภาษาไทยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๑. **วารสาร สังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ**. ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๙ (๒๕๖๕): ๒๙๙-๓๑๓.

สุภาภรณ์ ตั้งดำเนินสวัสดิ์. แนวทางการลดและการแก้ปัญหาความเครียดในการปฏิบัติงานของอาจารย์ ผู้รับผิดชอบหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา. **วารสารมหาวิทยาลัย ราชภัฏวชิราวุธ**. ปีที่ ๑๒ ฉบับที่ ๒ (๒๕๖๘): ๙๐-๑๑๓.

Bandura, A. **Social Foundations of Thought and Action: A Social Cognitive Theory**. Upper Saddle River, NJ: Prentice-Hall, 1986.

- Bezzina, C., & Testa, S. Establishing Schools as Professional Learning Communities: Perspectives from Malta. **European Journal of Teacher Education**. Vol. 28 No. 2 (2005): 141-150.
- Braun, V., & Clarke, V., Using Thematic Analysis in Psychology. **Qualitative Research in Psychology**. Vol.3 No.2 (2006): 77-101.
- Bruner, J., **Child's Talk**. NY: W.W. Norton, 1983.
- Hargreaves, A. & O'Connor, M. T., **Collaborative Professionalism: When Teaching Together Means Learning for All**. Thousand Oaks, CA: Corwin Press, 2018.
- Kolb, D. A., **Experiential Learning: Experience as the Source of Learning and Development**. NJ: Prentice Hall, 1984.
- Schon, D. A., & DeSanctis, V., The Reflective Practitioner: How Professionals Think in Action. **The Journal of Continuing Higher Education**. Vol. 34 No. 3 (2011): 29-30.
- SEAMEO INNOTECH. **Success Competencies of Southeast Asian School Heads: A Learning Guide**. Quezon City: SEAMEO INNOTECH, 2016.
- Vygotsky, L. S., **Mind in Society: The Development of Higher Psychological Processes**. Cambridge, MA: Harvard University Press, 1978.
- West, R. L., Teacher-Training through a Demonstration School. **The Elementary School Journal**. Vol.25 No.8 (1925): 619-626.
- OECD, **OECD Digital Education Outlook 2023 Towards an Effective Digital Education Ecosystem**. 2023. [Online]. Available: https://www.oecd.org/en/publications/oecd-digital-education-outlook-2023_c74f03de-en/full-report/teacher-digital-competences-formal-approaches-to-their-development_4a05344c.html. [January 22, 2026]
- Robinson, N. M., "An Evaluation of the Effectiveness of the Demonstration Classroom Professional Learning Experience". [Doctoral dissertation, National Louis University]. Digital Commons, 2016. [Online]. Available: <https://digitalcommons.nl.edu/diss/204>. [January 22, 2026]
- UNESCO, **New Methods to Boost Intercultural Competencies**. 2022. [Online]. Available: <https://www.unesco.org/en/articles/new-methods-boost-intercultural-competencies>. [January 22, 2026]